# ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ) Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

#### Κείμενο 1

### [Οι αναπαραστάσεις της φιλίας στο Facebook]

Το κείμενο είναι διασκευασμένο απόσπασμα από μεταπτυχιακή εργασία της Μαρίας Σαβράμη με τίτλο «Αναπαραστάσεις της φιλίας στην πραγματική και στη διαδικτυακή ζωή: Η περίπτωση του FaceBook» (ΕΚΠΑ, Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ).

Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουν ερευνητικές μελέτες για τις αναπαραστάσεις της φιλίας στην πραγματική και τη διαδικτυακή ζωή είναι ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για φιλία, όταν αναφερόμαστε στα κοινωνικά δίκτυα και συγκεκριμένα στο Facebook. Οι αναπαραστάσεις της φιλίας στην καθημερινή μας πραγματικότητα διαφέρουν ουσιωδώς από τις αναπαραστάσεις της «φιλίας» στο Facebook. Οι λόγοι που οδηγούν σ' αυτό το συμπέρασμα αναλύονται παρακάτω.

Συγκεκριμένα, από τις σχέσεις που αναπτύσσονται στο Facebook απουσιάζουν τα βασικά στοιχεία που ορίζουν τις φιλικές σχέσεις στην εκτός δικτύου πραγματικότητα. Το πρώτο βασικό στοιχείο είναι η απουσία ουσιαστικής επικοινωνίας. Η επικοινωνία που αναπτύσσεται στο περιβάλλον του Facebook χαρακτηρίζεται ως «σχολιασμός» και «συμπλήρωμα της εκτός δικτύου επικοινωνίας». Επίσης, οι σχέσεις αυτές χαρακτηρίζονται από την έλλειψη οικειότητας, εμπιστοσύνης, συναισθήματος, ψυχολογικής υποστήριξης και αμοιβαιότητας, στοιχείων τα οποία είναι απαραίτητα για τις φιλικές σχέσεις εκτός δικτύου. Το Facebook αποτελεί ένα απρόσωπο περιβάλλον, όπου η έκφραση βαθύτερων συναισθημάτων καθίσταται αδύνατη, καθώς οτιδήποτε διατυπώνεται βρίσκεται δημόσια εκτεθειμένο. Επιπλέον, η αμφιβολία μεταξύ προσώπου ή προσωπείου, δηλαδή η αμφιβολία για την πραγματική ταυτότητα των χρηστών, δεν αφήνει περιθώρια, για να έρθουν δύο άνθρωποι πιο κοντά και να μπορέσουν να αναπτύξουν μια ουσιαστική, φιλική σχέση.[...]

Μπορούμε, επομένως, να <u>ισχυριστούμε</u> ότι το Facebook δεν είναι ένα περιβάλλον που <u>προσφέρεται</u> για την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων, με την έννοια που έως τώρα τους αποδίδαμε στην εκτός διαδικτύου ζωή. Είναι ένα περιβάλλον το οποίο μέσω της κοινωνικής ανταλλαγής μπορεί απλώς να <u>αναπληρώσει</u> την αίσθηση της <u>κοινότητας</u>, αίσθηση που τείνει να εξαφανιστεί μέσα στην ανωνυμία των σύγχρονων μεγαλουπόλεων.

## Κείμενο 2

## Η απόφαση

Το ποίημα του Μανόλη Αναγνωστάκη (1925-2005) ανήκει στη σειρά «Η Συνέχεια 3» (1962) και αντλήθηκε από τη συλλογική έκδοση «Τα ποιήματα (1941-1971)» (εκδ. Νεφέλη, 2000).

Είστε υπέρ ή κατά;

Έστω απαντήστε μ' ένα ναι ή μ' ένα όχι.

Το έχετε το πρόβλημα σκεφτεί

Πιστεύω ασφαλώς πως σας βασάνισε

Τα πάντα βασανίζουν στη ζωή

Παιδιά γυναίκες έντομα

Βλαβερά φυτά χαμένες ώρες

Δύσκολα πάθη χαλασμένα δόντια

Μέτρια φιλμ. Κι αυτό σάς βασάνισε ασφαλώς.

Μιλάτε υπεύθυνα λοιπόν. Έστω με ναι ή όχι.

Σ' εσάς ανήκει η απόφαση.

Δε σας ζητούμε φυσικά να πάψετε

Τις ασχολίες σας να διακόψτε τη ζωή σας

Τις προσφιλείς εφημερίδες σας τις συζητήσεις

Στο κουρείο τις Κυριακές σας στα γήπεδα.

Μια λέξη μόνο. Εμπρός λοιπόν:

Είστε υπέρ ή κατά;

Σκεφθείτε το καλά. Θα περιμένω

#### **ΘΕΜΑΤΑ**

## ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

## 1° υποερώτημα (μονάδες 10)

Να εκθέσεις σε 50-60 λέξεις τα ειδικά συμπεράσματα ερευνών, που διατυπώνονται στο Κείμενο 1, σχετικά με τις σχέσεις που αναπτύσσονται στο διαδίκτυο.

Μονάδες 10

## 2° υποερώτημα (μονάδες 10)

Να σε απασχολήσει ο βαθμός λογικής συνεπαγωγής του συμπεράσματος που η συγγραφέας διατυπώνει στην  $3^n$  παράγραφο του Κειμένου 1.

Μονάδες 10

# 3° υποερώτημα (μονάδες 15)

Να αντικαταστήσεις στην  $3^n$  παράγραφο του Κειμένου 1 καθεμιά από τις υπογραμμισμένες λέξεις με μια νοηματικά ισοδύναμη λέξη ή φράση, προκειμένου το ύφος λόγου να γίνει πιο απλό.

Μονάδες 15

# ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Πώς ερμηνεύεις τη συμβουλή που το ποιητικό υποκείμενο απευθύνει στους αναγνώστες του Κειμένου 2; (μονάδες 10) Πώς εσύ συμπεριφέρεσαι σε ανάλογες περιπτώσεις; (μονάδες 5) Η απάντησή σου να εκτείνεται σε 120-150 λέξεις.

Μονάδες 15